

Nr 24.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående pensionsförbättring åt f. d. sergeanten J. Johansson; given Stockholms slott den 20 januari 1922.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF.

P. Albin Hansson.

Utdrag av protokollet över försvarsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 20 januari 1922.

Närvarande:

Statsministern och ministern för utrikes ärendena BRANTING, statsråden OLSSON, SANDLER, HANSSON, ÅKERMAN.

Departementschefen, statsrådet Hansson anför härefter:

Med bifall till Kungl. Maj:ts i proposition till 1919 års lagtima riksdag (nr 276) därom gjorda framställning beviljade riksdagen medel för beredande av pensionsförbättring åt viss personal vid armén.

Enligt de av riksdagen godkända, genom kungörelsen den 20 augusti 1919 (Svensk författningssamling nr 538)* fastställda grunderna för

Bihang till riksdagens protokoll 1922. 1 saml. 19 häft. (Nr 22—25.) 47 22 2

ifrågavarande pensionsförbättring tillkommer dylik förmån endast den, som vid avgång *efter uppnådd åldersgräns* är berättigad till såväl pension som fyllnadspension samt därjämte vid avgången åtnjuter tillfällig löneförbättring enligt av riksdagen år 1918 eller senare godkända grunder. Uti det av arméns och marinens avlöningssakkunniga den 14 februari 1919 avgivna betänkande med förslag i ämnet, som låg till grund för nyssnämnda proposition, framhöllo emellertid de sakkunniga, att därest fråga skulle uppkomma om pensionsförbättring för tjänst innehavare, som till följd av olycksfall i tjänsten eller eljest till följd av skada eller sjukdom, vanförhet eller lyte befunnes för framtiden oförmögen till tjänstgöring och på grund härav måste före uppnådd pensionsålder avgå med viss pension, sådan fråga torde särskilt böra underställas riksdagens prövning.

Enligt punkten 6 i pensioneringsgrunderna för arméns befäl och underbefäl med vederlikar, sådan denna punkt lyder enligt kungörelsen den 17 september 1914, är den, som till följd av olycksfall i tjänsten eller eljest till följd av skada eller sjukdom, vilken han genom utövningen av sin tjänst ådragit sig, befinnes för framtiden oförmögen till tjänstgöring, skyldig avgå från tjänsten med rätt till pension och fyllnadspension, uppgående till lörens hela belopp.

Med tillämpning av sistberörda bestämmelse har Kungl. Maj:t, efter framställning av chefen för Norra skånska infanteriregementet, genom brev den 18 februari 1921, enär utrett blivit, att sergeanten av första klassen vid regementet J. Johansson ådragit sig kronisk njursjukdom i tjänsten och då han på grund av samma sjukdom befunnits för framtiden oförmögen till tjänstgöring, dels bemyndigat regementschefen att bevilja Johansson avsked från innehavande beställning, dels ock förklarat Johansson berättigad att från och med månaden näst efter den, varunder han sålunda avginge ur tjänsten, under sin återstående livstid uppbära pension och fyllnadspension, uppgående till lörens hela belopp eller 900 kronor årligen, därav 180 kronor i nionde klassen av arméns pensionskassa och 720 kronor fyllnadspension av statsmedel.

Med anledning av en utav Johansson hos *riksdagens militieombudsman* gjord ansökning har militieombudsmannen hos Kungl. Maj:t hemställt, att Kungl. Maj:t måtte föranstalta därom, att Johansson, vilken från och med den 2 april 1921 beviljats avsked ur tjänsten, medgäves rätt att från och med den 1 maj 1921 under sin återstående livstid uppbära pensionsförbättring i enlighet med de bestämmelser, som angäves i kungörelsen den 20 augusti 1919.

I häröver den 5 oktober 1921 avgivet utlåtande har *direktionen över arméns pensionskassa* anfört följande.

Johansson, som vore född den 28 januari 1876, hade kommit i krigstjänst den 3 april 1894, utnämnts till sergeant av andra klassen den 1 mars 1900 och till sergeant av första klassen den 14 augusti 1909, varifrån han beviljats avsked från och med den 2 april 1921 med rätt från och med den 1 maj 1921 till pension och fyllnadspension till lönens hela belopp, eller 900 kronor för år. Vid sitt avsked hade Johansson räknat en levnadsålder av 45 år 2 månader 4 dagar och en tjänstetid av 26 år 11 månader 29 dagar efter adertonde åldersåret, därav 21 år 1 månad 2 dagar såsom sergeant på stat, samt åtnjutit tillfällig löneförbättring med 1,100 kronor för år såsom vid 1921 års början innehavande minst 12 tjänstår såsom sergeant.

Enligt kungörelsen den 20 augusti 1919 angående grunder för pensionsförbättring för viss personal vid armén utgjorde pensionsförbättringen för en sergeant av första klassen, som i likhet med Johansson innehade mera än 12 tjänstår såsom sergeant, 1,010 kronor. Härtill vore Johansson emellertid icke berättigad, enär han avgått före uppnådd pensionsålder.

Då det icke kunde vara annat än med rättvisa och billighet förenat, att höjning beredd Johansson i hans pensionsförmåner, som måste anses alldeles otillräckliga för nuvarande förhållanden, ansåge *direktionen*, att Johansson borde beredas sådan förbättring. Beträffande beloppet härav ansåge *direktionen*, att samma princip, som av 1921 års riksdag tillämpats vid bestämmandet av pensionsförbättring åt f. d. löjtnanten H. B. C. Keiding (riksdagens skrivelse nr 322, punkt 7) borde följas, nämligen att pensionsförbättringen icke sattes högre, än att pensionen, fyllnadspensionen och pensionsförbättringen sammanlagt komme att uppgå till det belopp, vartill nämnda förmåner enligt nu gällande bestämmelser skulle hava belöpt sig, därest Johansson avgått efter uppnådd pensionsålder. Enligt dessa bestämmelser vore sergeant av första klassen, som avginge från tjänsten efter uppnådd pensionsålder och i likhet med Johansson innehade mer än 12 tjänstår såsom sergeant, berättigad att uppbära pensionsförmåner med sammanlagt 1,910 kronor, därav pension och fyllnadspension 900 kronor och pensionsförbättring 1,010 kronor. Då Johansson vid sin avgång erhållit pension och fyllnadspension med 900 kronor, skulle pensionsförbättringen för honom alltså icke böra utgå med högre belopp än 1,010 kronor.

På grund härav hemställde *direktionen*, att framställning måtte göras till riksdagen om beviljande åt Johansson av pensionsförbättring

till belopp av 1,010 kronor årligen, att utgå från och med den 1 maj 1921 under Johanssons livstid och under de i kungörelsen den 20 augusti 1919 i övrigt fastställda grunder.

Statskontoret har uti den 21 oktober 1921 i ärendet avgivet utlåtande hemställt, att framställning måtte göras till riksdagen om beviljande åt Johansson av pensionsförbättring i enlighet med direktionens förslag, att utgå från anslag, som för beredande av pensionsförbättring åt viss personal vid armén beviljats eller kunde komma att beviljas.

På grund av vad i ärendet förekommit och då jag anser det med rättvisa och billighet överensstämmande, att pensionsförbättring med av myndigheterna föreslaget belopp tillerkännes Johansson, får jag hemställa, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att f. d. sergeanten av första klassen vid Norra skånska infanteriregementet J. Johansson må från och med den 1 maj 1921 under sin återstående livstid uppbära pensionsförbättring till belopp av 1,010 kronor för år räknat, att åtnjutas i enlighet med bestämmelserna i kungörelsen den 20 augusti 1919 angående grunder för pensionsförbättring för viss personal vid armén och utgå från anslag, som för beredande av sådan pensionsförbättring beviljats eller kan komma att beviljas.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan behagar Hans Maj:t Konungen lämna bifall samt förordnar, att proposition i ämnet av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar, skall avläsas till riksdagen.

Ur protokollet:

Eric Baad-Heimer.